

Samarbeidsavtale mellom
kommunene i
[navn på kommuneklyngen]
i Kommunenes samarbeidsarena for forskning

Innhold

1. Formål med samarbeidsavtalen	3
2. Partnere	3
3. Bakgrunn	3
4. Formål med kommuneklyngen	4
5. Ansvarsnivå avtaleforvaltning	5
6. Organisering og styring	5
7. Finansiering og ressurser	6
8. Profilering	6
9. Informasjonsplikt	7
10. Ekstern kommunikasjon	7
11. Avtalens omfang	7
12. Varighet og oppsigelse	7
13. Signaturer	9

1. Formål med samarbeidsavtalen

Kommunenes samarbeidsarena for forskning (KSF) er en nasjonal satsing for å styrke grunnlaget for kunnskapsbaserte beslutninger og tjenesteutvikling i kommunene. Etableringsplanen for KSF gir rammene for etablering av KSF i hele landet innen 2028 (vedlagt).

Dette er en samarbeidsavtale for kommuneklynger på det lokale nivået i KSF. Formålet med avtalen er å gi rammer og overordnede føringer for deltakelse i [navn på kommuneklyngen], og tydeliggjøre og styrke rollene og relasjonene i klyngen på de viktigste samarbeidsområdene.

[Hvis klyngen har ytterligere formålsbeskrivelser kan de føyes til her. Punktet slettes hvis det ikke er aktuelt.]

2. Partnere

Samarbeidsavtalen er felles for alle kommuner som deltar i kommuneklyngen. Avtalen inngås mellom [navnene på kommune som inngår avtalen]. [navn på motorkommune] er klyngens motorkommune. Motorkommunen har ansvar for å lede og koordinere aktivitet i klyngen, og representerer klyngen i KSF-regionen. Kommuneklyngen skal samarbeide med universiteter, høyskoler, forskningsinstitutter, innovasjonsmiljøer og andre relevante kompetanseaktører (heretter omtalt som forsknings- og kompetanseaktører).

3. Bakgrunn

Kommunene omstiller seg for å møte en ny økonomisk, demografisk, og sosial virkelighet. For å få dette til må ny kunnskap raskere bidra til at løsninger og tiltak som iverksettes gir ønsket effekt. Vi trenger mer forskning og innovasjon som understøtter kommunenes utviklingsarbeid, og vi må utvikle systemer for å ta i bruk ny kunnskap. Det er utarbeidet fem hovedmål for KSF:

- **Mål 1:** KSF styrker kommunenes arbeid med identifisering, samordning og prioritering av egne kunnskapsbehov
- **Mål 2:** KSF styrker arbeidet for mer og mer kommunerelevant forskning
- **Mål 3:** KSF styrker arbeidet for spredning, vurdering og bruk av forsknings- og innovasjonsresultater i kommunene
- **Mål 4:** KSF styrker arbeidet for gode rammebetingelser for forskning, innovasjon og kunnskapsutvikling i kommunene
- **Mål 5:** KSF styrker arbeidet for mer praksisnære utdanningstilbud gjennom tett kobling mellom universitets-, høyskole- og instituttsektoren og kommuner

KSF skal styrke kulturen for å jobbe kunnskapsbasert, og styrke relasjonene mellom kommunesektoren og forsknings- og kompetanseaktørene. Når mer av forskningen er relevant og tilgjengelig for kommunene, vil den kunne bidra til økt kvalitet og bærekraft i kommunale tjenester, og til bedre beslutningsgrunnlag på alle nivå.

KS leder det nasjonale KSF-arbeidet, og har ansvar for at KSF blir etablert i hele landet i tråd med etableringsplanen. Det skal årlig utarbeides handlingsplaner nasjonalt, regionalt og

lokalt for måloppnåelse i KSF. Staten bidrar med årlige bevilgninger til etableringen av KSF. Disse midlene forvaltes av KS. I tillegg bidrar KS med ressurser i arbeidet.

KSF skal sikre langsiktige, strategiske og likeverdige samarbeid mellom små og store kommuner og forsknings- og kompetanseaktører på lokalt, regionalt og nasjonalt nivå.

- **KSF lokalt** består av kommuneklynger. Målet er at alle landets kommuner skal delta i en kommuneklynge. Kommuneklyngene skal samarbeide med forsknings- og kompetanseaktører. **En motorkommune** tar lederskap, herunder utvikler strategi og årlige handlingsplaner for kommuneklyngen. Videre skal motorkommunen støtte arbeidet i kommuneklyngen og sikre at samarbeidet er til nytte for alle involverte.
- **Syv KSF-regioner** med tilhørende vertskapskommuner som har ansvar for å samle kommuneklyngene og forsknings- og kompetanseaktører i sin region.
- **KSF nasjonalt** skal sikre koordinering, deling og samarbeid i hele landet, og styrke rammene for forskning og innovasjon i kommunesektoren. KS leder KSF nasjonalt.

3.1 Bakgrunn for [navn på klyngen]. Punktet slettes hvis ikke aktuelt

4. Formål med kommuneklyngen

Samarbeidet i kommuneklyngen skal bidra til å oppnå de fem målene for KSF.

I etableringsperioden (2024-2028) skal KSF rettes mot bærekraftige kommunale helse- og omsorgstjenester. På sikt skal KSF styrke utvikling og bruk av forskning og innovasjon på alle fagområder i kommunene, i tråd med kommunenes behov. KSF legger til grunn at kildene til morgendagens løsninger finnes i skjæringspunktet mellom ulike tjenesteområder, fagfelt og sektorer.

[Navn på kommuneklyngen] skal gi kommunene økt kompetanse og kapasitet til å ta initiativ til, delta i og nyttiggjøre seg av forskning og innovasjon. Kommuneklyngen skal styrke kommunenes arbeid med å formulere egne behov for kunnskap, slik at disse kan danne grunnlag for ny forskning og innovasjon. I tillegg skal kommuneklyngen spre kunnskap og bidra til at kommunene får lettere tilgang og støtte til å vurdere og ta i bruk forskningsbasert kunnskap.

Kommuneklyngen skal styrke samarbeidet med forsknings- og kompetanseaktører, koordinere kommunenes deltakelse i forskningssamarbeid og sikre spredning av ny kunnskap. Det forventes at kommuner i klyngen kan ta initiativ til, eie og lede, eller være deltakere i forskningssamarbeid. Kommuneklyngen skal styrke kommunenes forutsetninger for å ta slike roller. Det forventes *ikke* at alle kommuner i klyngen skal være med på alt, men klyngesamarbeidet skal bidra til felles nytte av at noen av kommunene deltar i forskningsaktiviteter.

[navn på kommuneklyngen] skal samarbeide om følgende prioriterte satsingsområder:

- [skriv inn prioriterte satsingsområder for klyngen]

[Ytterligere beskrivelse av hensikten med klyngen kan legges til her. Eventuelt kan vedtatt mandat eller satsingsområder for klyngen legges ved avtalen på et senere tidspunkt. Punktet slettes hvis det ikke er aktuelt.]

5. Ansvarsnivå avtaleforvaltning

Samarbeidsavtalen skal godkjennes av kommunedirektøren eller byrådet i henhold til gjeldende fullmakter og regelverk i kommunen. Det anbefales også at avtalen legges frem for kommune-/bystyret. På sikt bør forskning og innovasjon forankres i kommunenes planverk.

6. Organisering og styring

I kommuneklyngen

Beslutning

Kommuneklyngen må avklare hvem som skal treffe beslutninger på vegne av klyngen. I vår kommuneklynge ligger ansvaret for å vedta prioriterte satsingsområder og handlingsplan for kommuneklyngen til [beslutningsmyndighet]. [Beslutningsmyndighet] beslutter deltakelse i konkrete aktiviteter.

Motorkommunen og klyngeleder

[navn på motorkommune] har rollen som motorkommune i kommuneklyngen. Kommunen har ansvar for å lede og koordinere aktivitet i klyngen, herunder utvikle og koordinere samarbeid med forsknings- og kompetanseaktører. Motorkommunen skal utarbeide og oppdatere en handlingsplan for kommuneklyngen i samarbeid med partnerne i klyngen, og samordne rapportering og kunnskaps- og erfaringsoverføring fra klyngen til resten av KSF-regionen og til KSF nasjonalt. Motorkommunen skal utnevne en klyngeleder som ivaretar det operative ansvaret for motorkommunens oppgaver.

FoUI-kontakt

Hver kommune i klyngen må ha minimum en forsknings-, utviklings- og innovasjonskontakt (FoUI-kontakt) som skal tilrettelegge for at det blir aktivitet i egen organisasjon og i samarbeid med andre i klyngen. FoUI-kontakten er kontaktperson for motorkommunen.

FoUI-kontaktene er ment å fungere både som

- 1) *lyttepost* om hva som er kunnskapsbehovene i tjenestene i kommunen, og
- 2) *bindeledd* mellom kommunens ledelse og fagmiljøer i kommunen, mellom kommunen og resten av klyngen om kunnskapsbehov og -samarbeid.

FoUI-kontakten kan også gi

- 3) Beslutningsstøtte om mulig igangsetting av forsknings- og innovasjonsprosjekter, og
- 4) Bidra til kvalitetssikring av disse.

FoUI-kontaktens rolle og mandat bør forankres i kommunens ledelse, og ha tilstrekkelig ressurser til å ivareta rollen. FoUI-kontakten bør ha oppgaver og kompetanse knyttet til forskning, utvikling og/eller innovasjon, ha interesse for området, og ha en rolle som er synlig og gjør det mulig å nå ut i hele kommuneorganisasjonen.

Kunnskaps- og kompetansemiljøer

Kommuneklyngen skal samarbeide med forsknings- og kompetanseaktører som universiteter, høyskoler, forskningsinstitutter, kompetansesentre og andre innovasjons- og kompetansemiljøer. Samarbeidet skal føre til utvikling og bruk av forskning og innovasjon som møter kommunenes behov. Det kan for eksempel dreie seg om forsknings- og innovasjonsprosjekter, kunnskapsoppsummeringer eller utdanningstilbud. Samarbeidet kan forankres i samarbeidsavtaler.

[Lokal organisering og styring kan føyes til her eller under punktene over. Eksempler på lokal organisering og styring kan være styringsråd, kommunepartnerskap, fagnettverk, arbeidsutvalg/sekretariat, administrativ oppfølging. Punktet slettet hvis det ikke er aktuelt.]

I KSF-regionen

Kommuneklyngen er en del av KSF [region], der [navn på vertskommune] er vertskapskommune. KSF-regionen skal sikre samarbeid og erfarings- og kunnskapsdeling mellom kommuneklyngene, og er informasjons- og samarbeidsleddet for KSF nasjonalt. En regional samarbeidsarena for KSF [region] skal samle kommuner, fylkeskommuner og forsknings- og kompetanseaktører for å prioritere satsingsområder for samarbeidet i regionen, og muliggjøre større regionale, nasjonale og internasjonale innsatser. Som motorkommune representerer [navn på motorkommune] kommuneklyngen i KSF [region].

I KSF nasjonalt

KSF nasjonalt skal sikre koordinering, kunnskaps- og erfaringsoverføring og felles satsinger på tvers av KSF-regionene. En nasjonal samarbeidsarena for KSF skal rådggi KS i arbeidet med å videreutvikle KSF, samt gi KS innspill i det interessepolitiske arbeidet på forsknings- og innovasjonsområdet. Samarbeidsarenaen består av representanter for kommunal sektor, forsknings- og kompetanseaktører og statlige aktører. KS leder KSF nasjonalt, og [navn på vertskapskommune] representerer KSF [region] i det nasjonale samarbeidet.

7. Finansiering og ressurser

Motorkommunen kan motta midler fra KS til utvikling av kommuneklyngen når det er tilgjengelige midler til det. Vilkår for tildelingen gis i tildelingsbrev fra KS.

Motorkommunen skal peke ut en klyngeleder for å ivareta det operative ansvaret til motorkommunen, tilsvarende [minimum stillingsbrøk/antall timer e.l.].

Kommunene i klyngen skal ha en FoUI-kontakt, [hvis aktuelt, oppgi minimum stillingsbrøk/antall timer e.l.].

[Ytterligere lokale avtaler om finansiering og ressurser kan settes inn her. Bidrag fra kommunene kan være i form av økonomiske midler og/eller egeninnsats fra egne medarbeidere, gjerne omregnet i prosent.]

8. Profilerings

Partnerne skal profilere kommuneklyngen i henhold til gjeldende retningslinjer fra KS for profilering av KSF.

9. Informasjonsplikt

Det skal være en lav terskel for å dele informasjon i kommuneklyngen. Kommunene skal (innenfor gjeldende lovgiving) informere hverandre om interne forhold som kan påvirke deltakelse og samarbeid i kommuneklyngen. For å sikre koordinering og kunnskaps- og erfaringsutveksling skal kommunene dele relevant informasjon med motorkommunen og de andre i klyngen om

- resultater fra forsknings- og innovasjonsaktiviteter,
- henvendelser om forsknings- og innovasjonsprosjekter og
- planlagte og pågående forsknings- og innovasjonsaktiviteter.

10. Ekstern kommunikasjon

Det er ønskelig med ekstern kommunikasjon om aktiviteter og resultater fra samarbeidet i KSF. Kommunene står fritt til å kommunisere om egen deltakelse og opplevd nytte av KSF.

Informasjon om aktiviteter og prosjekter i kommuneklyngen skal synliggjøres på felles nettsted. Kommunene er selv ansvarlige for publisering av saker på egen kommunes nettsted.

KS har ansvaret for det interessepolitiske arbeidet for KSF, for å sikre gode rammebetingelser for etablering og videreutvikling av KSF. Derfor er KS hovedansvarlig for samarbeid med statlige myndigheter og ekstern kommunikasjon om KSF som nasjonal satsing, som en del av KS' interessepolitiske arbeid. KS.no er hovedkilde til informasjon. Ekstern kommunikasjon om KSF som nasjonal satsing og dialog med nasjonale myndigheter om KSF skal avklares med KS.

11. Avtalens omfang

Avtalen legger til grunn en felles forståelse for parternes rolle, kompetanse og bidrag til samarbeidet i kommuneklyngen, og for hver av parternes strategiske mål.

Avtalen bygger på likeverdighet mellom partnerne i kommuneklyngen. Motorkommunen har et særskilt ansvar, som er beskrevet i avtalens pkt 6. Partnerne skal alltid opptre som selvstendige, og alle samarbeidstiltak må kunne tilpasses slik at de ikke kommer i konflikt med regelverk, andre avtaler eller parternes overordnede mål, planer og strategier. Samarbeidsavtalen medfører ikke endringer av ordinære ansvarsforhold, herunder økonomiske rettigheter og forpliktelser mellom partnerne.

[Ytterligere omtale av avtalens forhold til andre avtaler ved behov. Punktet slettes hvis ikke aktuelt. Et eksempel på ytterligere omtale kan være «Likeverdighet ligger til grunn for styring, kvalitetssikring, planlegging, gjennomføring, systematisk dokumentasjon og evaluering av samarbeidet. Partene skal i felleskap oppfordre underavdelinger og underliggende tjenester til aktivt samarbeid. Partene vil sørge for at eksisterende avtaler samsvarer med denne overordnede avtalen.»]

12. Varighet og oppsigelse

Avtalen trer i kraft fra signering og gjelder frem til [dato 20xx]. Avtalen kan fornyes.

[Veiledning: Vi anbefaler en varighet på minimum tre år for kontinuitet og forutsigbarhet i

samarbeidet. Dersom deltakelse forutsetter økonomiske og/eller andre bidrag, vil manglende bidrag være oppsigelsesgrunn.]

Enhver partner kan på et hvilket som helst tidspunkt si opp avtalen med en oppsigelsestid på ett (1) år. Oppsigelse av avtalen skal skje skriftlig til klyngeleder i motorkommunen, og med kopi til regional koordinator for KSF [region].

[Legg til lokale grunnlag for oppsigelse av avtalen ved behov. Punktet slettes hvis ikke aktuelt.]

13. Signaturer

Veiledning: Samarbeidsavtalen skal godkjennes av kommunedirektøren eller byrådet i henhold til gjeldende fullmakter og regelverk i kommunen. Avtalen underskrives av alle kommuner som inngår i klyngen. Det vil si hjelpeteksten under kopieres ihht. antall kommuner som inngår i klyngen.

For XX kommune (motorkommune)

Signatur

Navn:

Tittel:

Dato:

For XXX kommune (partnerkommune)

Signatur

Navn:

Tittel:

Dato:

Vedlegg:

1. KS' plan for etablering av Kommunenes samarbeidsarena for forskning (KSF)
2. [hvis aktuelt, kommunenes økonomiske forpliktelser]
3. [hvis aktuelt, handlingsplan for kommuneklyngen. Handlingsplan kan også utarbeides etter avtaleinngåelse.]
4. Kontaktpersoner